

ISU

INTERNATIONAL SCIENTIFIC UNITY

**XVIII INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE
«Innovations in Scientific
Research: World Experience
and Realities»**

**April 10-12, 2024
Riga, Latvia**

ISBN 978-617-8427-10-8

UDC 01.1

XVIII International scientific and practical conference «Innovations in Scientific Research: World Experience and Realities» (April 10-12, 2024) Riga, Latvia. International Scientific Unity, 2024. 231 p.

ISBN 978-617-8427-10-8

The collection of abstracts presents the materials of the participants of the International scientific and practical conference «Innovations in Scientific Research: World Experience and Realities».

The conference is included in the Academic Research Index ReserchBib International catalog of scientific conferences.

The materials of the collection are presented in the author's edition and printed in the original language. The authors of the published materials bear full responsibility for the authenticity of the given facts, proper names, geographical names, quotations, economic and statistical data, industry terminology, and other information.

The materials of the conference are publicly available under the terms of the CC BY-NC 4.0 International license.

ISBN 978-617-8427-10-8

© Authors of theses, 2024
© International Scientific Unity, 2024
Official site: <https://isu-conference.com/>

CONTENTS

SECTION: ACCOUNTING AND TAXATION

Demianyshyna O., Garmatiuk O., Arepieva O., Golenko V. IMPROVEMENT OF ACCOUNTING OF SETTLEMENT OPERATIONS AT THE ENTERPRISE.....	11
---	----

Пушкарь І.В., Йожикова І. ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА.....	14
--	----

SECTION: AGRICULTURAL SCIENCES

Висоцька О.В., Гоцуляк А.І., Смолій Т.М., Павкович С.Я. ПОЖИВНІСТЬ ЗЕРНА СОЇ РІЗНИХ СОРТІВ.....	17
---	----

Бондарець Р.С., Верещагін І.В. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ НА ПБРИДАХ СОНЯШНИКУ.....	19
--	----

SECTION: ARCHITECTURE AND CONSTRUCTION

Берестянська С., Галагура Є., Ковальов М., Кравців Л. ВИКОРИСТАННЯ СТЕЛЕФІБРОБЕТОНУ ЯК ЯДРА ПЕРЕРІЗУ В СТАЛЕБЕТОННИХ КОЛОНАХ.....	25
--	----

SECTION: ART HISTORY AND LITERATURE

Храмова-Баранова О.Л., Іщенко Ю.П. НАЦІОНАЛЬНІ ТРАДИЦІЇ В СТВОРЕННІ АКСЕСУАРІВ ДО ОДЯГУ В УКРАЇНІ.....	27
---	----

SECTION: BIOLOGY AND MICROBIOLOGY

Коц С.М., Коц В.П., Коц В.В. ДЕЯКІ ПИТАННЯ СНУ.....	30
---	----

Голтвянський А., Іванов Є., Ковальова М. РОЗРОБКА СИСТЕМИ ТЕСТУВАННЯ НА ОСНОВІ DUNALIELLA VIRIDIS TEOD. БІОЛОГІЧНОЇ АКТИВНОСТІ СПЛУК ОТРИМАНИХ З МОЛОЗИВА.....	36
--	----

Савченко А.М., Грищенко В.А. КІБЕРЗЛОЧИННІСТЬ І ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА КІБЕРАТАКИ.....	126
SECTION: MANAGEMENT	
Литвинова О., Крилова Г., Тріщ Н., Гаврилюк О. ЦІЛЬОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ.....	130
SECTION: MARKETING AND ADVERTISING	
Криворучко О., Чеснович С. АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ВИКОРИСТАННЯ DIGITAL - МАРКЕТИНГУ НА РИНКУ FMCG.....	133
SECTION: MEDICINE	
Голубєва І., Остапко О. ГІНГІВІТ, АСОЦІЙОВАНИЙ ІЗ ДЕНТАЛЬНОЮ БІОПЛІВКОЮ, У ДІТЕЙ 12-13 РОКІВ.....	135
Долгору́к М.І., Ключник І.О. ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНОЇ ЕПІДЕМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ ЩОДО ВІЛ-ІНФЕКЦІЇ В УКРАЇНІ.....	137
Цимбал М.М., Стельмах А.В., Циганенко О.С. ОСОБЛИВОСТІ ЛІКУВАННЯ ГАЗОВОЇ ГАНГРЕНИ В ХХІ СТОЛІТТІ.....	139
SECTION: PEDAGOGY, PHILOLOGY AND LINGUISTICS	
Ігнатенко Н.В. ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У ШКІЛЬНІЙ ІСТОРИЧНІЙ ОСВІТІ УКРАЇНИ ПЕРІОДУ НЕЗАЛЕЖНОСТІ (1991-2024 РР.): ТЕРМІНОЛОГІЯНЕ РОЛЕ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	141
Дорош Т., Татарко І. РОЗВИТОК МУЗИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ В МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ФОРТЕПІАННИХ ТВОРІВ.....	145
Лукиянчук І.В. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ: ІНТЕГРАЦІЯ ОНЛАЙН-ІНСТРУМЕНТІВ ТА ТРАДИЦІЙНИХ МЕТОДИК У МОВНО-ЛІТЕРАТУРНУ ОСВІТНЮ ГАЛУЗЬ.....	150

Список використаних джерел

1. Цивилизаційна структура сучасного світу : в 3 т. Т. 1 : Глобальні трансформації сучасності / під ред. Ю.Н. Пахомова, Ю.В. Павленко Київ : Наукова думка, 2006. 686 с.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови / за ред. В. Т. Бусел. Київ; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2002. 1440 с.
3. Маркович І. Б. Розкриття сутності поняття трансформації економічного простору в системі категорій розвитку національної економіки. Економіка розвитку. 2014. № 2. С. 77-81.
4. Соціологія : підручник / Н. П. Осипова, В. Д. Воднік, Г. П. Клімова та ін. Київ: Юрінком Інтер, 2003. 336 с.
5. Поченчук Г. М. Закономірності трансформаційних процесів національної економіки. Економічний аналіз. 2014. Том 16. № 1. С. 123-129.
6. Національна економіка: навч. посіб. / А. Ф. Мельник, А. Ю. Васіна, Т. Л. Желюк, Т. М. Попович. Київ: Знання, 2011. 463 с.
7. Данильян О. Г. Концепція модернізації як теоретична модель розвитку посттоталітарних країн. Державне будівництво та місцеве самоврядування. 2007. Вип. 13. С. 61-71.

**РОЗВИТОК МУЗИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ В МАЙБУТНІХ
УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ
ФОРТЕПІАННИХ ТВОРІВ**

Дорош Тетяна

канд. наук з держ. управ., доцент, професор кафедри
Кафедра фортепіано
dorosh.tanja61@gmail.com

Татарко Ірина

здобувачка вищої освіти бакалаврського рівня
Спеціальність 025 «Музичне мистецтво»
irinamogilevskaya88@gmail.com
Комунальний заклад
«Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради

Проблема музичної пам'яті залишається актуальною й нині, оскільки вона безпосередньо пов'язана з виконавською діяльністю майбутнього викладача фахових дисциплін у роботі в закладах спеціалізованої мистецької освіти, де вони мають успішно виконувати програмні твори, музичні композиції різних композиторів і стилів. Дослідження науковців (Г. Васяновича, С. Максименка, Т. Партико та інших) свідчать, що пам'ять, яка є раціональною формою освоєння дійсності, включена в усі процеси багатогранного життя людини.

Автор психологічного словника В. Шагар розкриває дефініцію поняття пам'ять, вказує, що це процеси організації та збереження минулого досвіду, що дозволяють повторне використання його в діяльності [6]. Тобто, у разі потреби особистість може відтворити набутий досвід, застосувати його в своїй діяльності. Саме попередній досвід, закріплений, збережений і в подальшому відтворений, і є пам'ять.

Завдяки пам'яті існує особистість, її відносини, звички, надії, бажання, прагнення. У цьому сенсі вона зберігає свою цілісність, усвідомлює минулі й сучасні процеси в нерозривній єдності. Без запасу уявлень пам'яті неможливі розумова діяльність, створення образів уяви, орієнтування в навколишньому середовищі взагалі, – наголошує С. Максименко, автор навчального посібника із загальної психології [4, с. 185].

Здібності з'являються в людині не на порожньому місці, «з нічого», адже цьому передують досить копійка праця, яка націлена на розвиток пам'яті. Розглядаючи види музичної пам'яті, не можна обійти увагою її ролі під час вивчення фортепіанних творів. Відомо, що впізнання, сприймання позитивно позначаються на розвиток пам'яті. Наприклад, виконання одного й того ж музичного твору різними виконавцями не введе в оману музиканта, який одразу пригадає назву музичного твору, що звучить, його автора, характерні засоби музичної виразності для відтворення відповідного музичного образу, стильові особливості композитора.

Під час вивчення фортепіанних творів акцентується увага на запам'ятовуванні, збереженні та відтворенні. Для утримання уваги на якомусь предметі необхідна сила й установка протистояти подразникам із боку тих предметів, що відволікають, – констатує Г. Васянович, автор навчального посібника «Основи психології». На його думку це відбувається з життєвим досвідом, внаслідок застосування окремих вправ [1, с. 80].

Уважаємо, що для утримання уваги необхідно:

- окреслити обсяг запам'ятовування, зорозуміти визначити труднощі, що можуть заважати досягненню технічної досконалості виконання;
- уміти здійснити гармонічний аналіз музичного твору, розібрати його структуру та зрозуміти логіку побудови цілісної композиції;
- відпрацювати окремо складні епізоди в технічному значенні (при цьому не завадить багаторазове повторення); добрати відповідні вправи, зручні для виконання, і довести свої рухи до автоматизму. Таким чином, засвоюючи певні прийоми виконавського стилю, майбутній учитель музики може керуватися набутим досвідом і під час самостійного опрацювання музичних творів;
- усвідомлювати свої дії, набувати знання, які поступово перетворюються на досвід та впевненість. Переконаність визначає довготривалу скерованість поведінки людини, її рішучість у досягненні поставлених цілей;
- уміти відтворити музичний твір по пам'яті: проспівати без нотного тексту та музичного інструмента за допомогою диригування, плескання в долоні. Це дозволить у подальшому вчити більш складні та великі за обсягом твори;

– виховувати в собі здатність зберігати творче самопочуття в умовах концертного публічного виступу. Досягати виразне виконання музичного твору, його змістовність і вираженість, зосередженість на цілісності всієї композиції, відсутність «збоїв» у процесі прилюдного виступу.

Для покращення пам'яті варто вміти знаходити художньо-образні аналогії з іншими видами мистецтв (наприклад, живописом, поезією). Проведення мистецьких паралелей має впливати на розширення художньо-образних уявлень майбутнього фахівця, ознайомлення з живописом, поезією орієнтувати на глибше відчуття специфіки музичного мистецтва, розширення засобів художньо-виховного впливу за допомогою інших видів мистецтв, – наголошує Т. Жигінас, дослідниця музичного мистецтва [3, с. 106].

Значення асоціацій є важливим, оскільки вони природно супроводжують інтелектуальний процес особистості, сприяють пробудженню якісних рис, пов'язаних з талантом. Окрім того, асоціації допомагають краще сприймати, запам'ятовувати, уявляти, фантазувати, уникати неточності.

Т. Партико виділяє три типи асоціацій: за схожістю, контрастом, суміжністю. На її думку, коли виникають асоціації за схожістю, матеріал запам'ятовується й відтворюється завдяки зв'язку з матеріалом подібного змісту. При контрастних асоціаціях процес пам'яті відбувається через те, що новий матеріал відрізняється від уже запам'ятованого. При суміжних асоціаціях матеріал запам'ятовується й відтворюється шляхом поєднання предметів чи явищ у просторі чи часі [5, с. 218].

Ураховуючи вищеперелічені процеси, виділимо чотири основні види пам'яті, що є характерними для музикантів. Серед них – образна, яка може бути зоровою (запам'ятовування, збереження та відтворення зорових образів), слуховою (здатність до запам'ятовування, збереження та відтворення різноманітних звуків, серед яких можуть бути шумові, мовні, музичні), руховою або моторною (орієнтована на запам'ятовування та легке відтворення всіх рухів).

Відомо, що органічна єдність усіх видів пам'яті є важливим процесом під час вивчення фортепіанних творів і складає основу інструментально-виконавської підготовки майбутнього вчителя музики. Яка з цих видів буде більш важлива – залежить від індивідуальних якостей самої особистості. У одного музиканта краще розвинена слухова, у іншого – моторна. Зорова пам'ять допомагає бачити нотний текст перед собою, навіть при його відсутності, тобто, зорово запам'ятати рух мелодії – угору чи вниз.

Слухова пам'ять надає можливість відтворити внутрішнім слухом музичний твір цілком, від самого початку до кінця. Моторна пам'ять сприяє автоматичному виконанню твору, коли рухи доведені до автоматизму й відтворюються без гальмування. При цьому слід зауважити, що покладатися лише на цей вид пам'яті не варто, оскільки необережне натискання будь-яким пальцем зайвої клавіші, призведе до втрати всього музичного твору. Тому цей вид також доречно застосовувати в комбінації з іншими видами пам'яті.

Під час вивчення фортепіанних творів доцільно розвивати й аналітичний вид пам'яті, завдяки якій майбутній учитель музики має можливість орієнтуватися в структурі музичної композиції, детально розбирати тональний план, розуміти побудову акордів, інтервалів, специфіку їх відтворення. Завдяки цій пам'яті виконавець легко може орієнтуватися в нотному тексті й продовжувати відтворювати музичний твір із будь-якого міста, не від «пічки».

Слід також указати, що умовою успішного вивчення музичного твору напам'ять є усвідомлена установка на запам'ятовування. Якщо така установка відсутня, то навіть багаторазове повторення твору не призведе до бажаного результату – запам'ятовуванню. Окрім цього, учити музичну композицію напам'ять доречно разом із технічною роботою над твором. Цей процес має здійснюватися обов'язково по нотах, що дасть можливість майбутньому вчителю музики розвивати свій піаністичний апарат, вільно оволодівати елементами техніки.

За способом запам'ятовування пам'ять буває мимовільна та довільна. Мимовільна заснована на запам'ятовуванні та відтворенні. Тобто, ми не ставимо собі за спеціальну мету щось запам'ятати або відтворити. Довільна – протилежна попередній, коли ми ставимо собі за мету щось запам'ятати або пригадати [2].

Розглянемо, як відбувається розвиток музичної пам'яті під час відтворення фортепіанних творів у класі спеціального музичного інструмента (фортепіано). Так, наприклад, у процесі гри етюд французького композитора Ж. Дювернуа №17 До мажор відпрацьовується весь комплекс технічних прийомів: обирається зручна аплікатура, ставиться конкретна мета, зокрема, ведеться робота над чіткістю виконання 4-го та 5-го пальців правої руки, спрямовується увага не лише на розвиток фізичного руху, а й на осмислене виконання музики. Гармонічний аналіз дає змогу розкрити структуру етюд (три часті з контрастною в динамічному плані середньою частиною, де звучать більш короткі фрази, що перериваються восьмими паузами), його тональний план, зрозуміти короткочасні переходи в домінуючу тональність.

Тобто, можемо стверджувати, що виконання технічного твору допомагає розвинути моторну та аналітичну пам'ять, де рухова не існує сама по собі, а лише в комбінації із зоровою та слуховою.

Наступний твір – Ноктюрн соль мінор композиторки-інструменталістки М. Реїно. Уже сама назва твору налаштовує виконавця на поетичний настрій ночі, коли все навколо затихає, заспокоюється, засинає. Незважаючи на мінорний лад, музика насичена світлими інтонаціями, мелодія переривається короткими паузами, але вона не зупиняється, продовжує звучати, підхоплюється короткими фразами, що нагадують ледь чутні сплески хвиль. Середня частина контрастує крайнім розділом: тема переноситься в басовий ключ, збагачується супровід, з'являються нові інтонації, начебто відбувається діалог людини з природою. Тут доцільно пригадати картини української природи вітчизняного живописця-пейзажиста Архипа Куїнджи, зокрема, його «Українська ніч», де в яскравому місячному сяйві, на фоні синьо-чорних кольорів зображені світлі стіни сільських хат.

Корисним також є метод прослуховування ноктюрнів різних композиторів, щоб мати можливість повноцінно відтворити картину, додати свої елементи фантазії, що має велике значення для плідної творчої діяльності майбутнього вчителя музики. Такий підхід сприятиме формуванню його важливих особистісних якостей.

Не зайвим буде й звернення до української поезії, де чудово описуються романтичні емоції, теплі почуття, спогади про те, як небо вкрилося зірками та обіймає ніч руками. Отже, у виконанні цієї п'єси розвивається образна та слухова пам'ять, завдяки яким відтворюється ліричний портрет природи.

У цій п'єсі особливого значення набуває й емоційна пам'ять, коли згадуються приємні події минулих часів, щасливі хвилини пережитого, які неможливо викреслити, забути.

Для розвитку музичної пам'яті не менш цікавою є наступна п'єса – «Елегія» німецького композитора й піаніста М. Шмітта. Спокійного, задумливого характеру розпочинається мі мінорна тема в лівій руці на *legato*, звучання якої подовжується прямою педаллю (одночасне взяття педалі та звуку). До її виконання додаються квінтові інтонації, що нагадують звучання народного інструмента. Акорди в правій руці супроводжують тему, їх експресія вимагає виразного прослуховування всіх звуків. Для охоплення п'єси загалом корисним буде метод застосування проспівування мелодії з тактуванням. Другий період (усього їх п'ять) контрастує першому: тема звучить у середньому та верхньому регістрах, із мі мінора переходить у Соль мажор і знову повертається в основну тональність. Заключна частина побудована на окремих фразах теми (скорочені), останні два такти – розкладені звуки арпеджіо – завершують музичну композицію.

Отже, проведений детальний аналіз музичного твору дає можливість виконавцю швидко засвоїти нотний текст і вдумливо відтворити його напам'ять в усіх деталях.

Підводячи підсумки вищесказаному, можемо зробити висновки, що умовами успішного розвитку музичної пам'яті є дієвий характер засвоєння знань, інтерес до музичних композицій, їх значущість і позитивний вплив на особистість, установка на усвідомлене вивчення напам'ять розмаїтих творів.

Дослідження має подальшу практичну перспективу, оскільки пам'ять включена в життя та діяльність майбутнього вчителя музики, для якого швидкість, точність, тривалість, міцність запам'ятовування та відтворення фортепіанних творів є нагальною потребою в професійній діяльності.

Список використаних джерел

1. Васянович Г. П. Основи психології : навч. посіб. Київ : Педагогічна думка, 2012. 114 с.
2. Види пам'яті. URL : https://web.posibnyky.vntu.edu.ua/icgn/8prishak_osnovy_psiholog_pedagogiki/r225.htm (дата звернення : 26.03.2024).

3. Жигінас Т. В. Методика підготовки майбутніх учителів музики до концертно-освітньої діяльності. Київ, 2014. 178 с.
4. Максименко С. Д. Загальна психологія : навч. посіб. Видання друге, перероб. та доп. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 272 с.
5. Партико Т. Б. загальна психологія : підруч. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. 416 с.
6. Шагар В. Б. Сучасний тлумачний психологічний словник. Харків : Прапор, 2007. С. 318.

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ: ІНТЕГРАЦІЯ ОНЛАЙН-ІНСТРУМЕНТІВ ТА ТРАДИЦІЙНИХ МЕТОДИК У МОВНО-ЛІТЕРАТУРНУ ОСВІТНЮ ГАЛУЗЬ

Лукіянчук Інна Володимирівна

викладачка, здобувачка вищої освіти ОС Доктор філософії II року навчання
Кафедра української мови та методики її навчання
Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки
ORCID 0000-0002-9786-1450
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Умань, Україна

Мовно-літературна освітня галузь – це сфера навчання, що охоплює вивчення мови (у нашому випадку, української мови) та літератури. Вона включає в себе різноманітні аспекти мови, такі як граматики, правопис, лексика, а також вивчення літературних творів, аналіз текстів, вивчення літературних жанрів і стилів тощо. Мета мовно-літературної освітньої галузі полягає у розвитку особистостей, які володіють високим рівнем мовної та літературної компетентності та мають глибокий гуманістичний погляд на світ. Ці особистості вміють використовувати українську мову як засіб спілкування та для сприйняття інформаційних та художніх текстів, включаючи класичну та сучасну художню літературу, як українську, так і зарубіжну. Вони здатні спілкуватися мовами корінних народів та національних меншин, а також іноземними мовами з метою духовного, культурного та національного самовираження та взаєморозуміння між культурами. Крім того, вони розвивають свій емоційно-чуттєвий досвід, творчу самореалізацію та формують свої ціннісні орієнтації та ставлення [2].

Мовно-літературна освітня галузь в українських школах реалізується через систему нормативних документів, які визначають зміст, методику і організацію навчання української мови та літератури, такими як:

1. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти. Цей документ визначає основні вимоги до змісту, якості та організації навчально-